

Spis treści

Wstęp	11
1. Wykluczenie finansowe jako problem społeczno-gospodarczy	19
1.1. Wykluczenie finansowe w kontekście wykluczenia społecznego – podstawy teoretyczne	19
1.2. Mechanizmy powstawania wykluczenia finansowego	39
1.2.1. Ekonomiczne uwarunkowania wykluczenia finansowego	42
1.2.2. Czynniki psychologiczne sprzyjające generowaniu wykluczenia finansowego	47
1.2.3. Znaczenie czynników społecznych w generowaniu wykluczenia finansowego	53
1.3. Skutki wykluczenia finansowego	55
1.3.1. Skutki wykluczenia finansowego z perspektywy jednostki	57
1.3.2. Konsekwencje wykluczenia finansowego z perspektywy podmiotów rynku usług finansowych	61
1.3.3. Skutki wykluczenia finansowego o charakterze ogólnogospodarczym	62
1.4. Profil osób zagrożonych wykluczeniem finansowym oraz ich sposoby radzenia sobie w obliczu trudności finansowych	65
1.5. Podsumowanie	72
2. Skala i specyfika wykluczenia finansowego w Polsce po 2000 roku	75
2.1. Metody pomiaru wykluczenia finansowego	75
2.2. Analiza mierników wykluczenia finansowego osób indywidualnych w świetle badań własnych na tle sytuacji w Polsce	87
2.2.1. Poziom wyposażenia osób indywidualnych w rachunki bankowe	87
2.2.2. Skala korzystania z bankowych usług rozliczeniowych	99

2.2.3. Oszczędności osób indywidualnych	106
2.2.4. Skala i jakość zadłużenia jako czynniki wykluczenia finansowego.	112
2.2.5. Poziom wyposażenia osób indywidualnych w produkty ubezpieczeniowe	119
2.3. Specyfika wykluczenia finansowego osób indywidualnych w świetle badań własnych	126
2.3.1. Świadomość i przymusowość wykluczenia finansowego.	126
2.3.2. Trwałość i pierwotność wykluczenia finansowego	137
2.3.3. Poziomy wykluczenia finansowego	142
2.4. Skala wykluczenia finansowego w Polsce na tle innych krajów	149
2.5. Podsumowanie	159
3. Rozwiązania w zakresie dostarczania produktów i usług finansowych gospodarstw domowym o niskich dochodach	165
3.1. Specyfika mikrofinansów jako subdyscypliny finansów	165
3.2. Podejście instytucjonalne w ramach mikrofinansów	175
3.3. Dobrobytowe (welfarystyczne) podejście w ramach mikrofinansów i rola państwa w tym zakresie	200
3.4. Finanse społeczne jako szczególny obszar finansów.	219
3.5. Perspektywy rozwoju mikrofinansów w świetle tendencji rozwoju rynku usług finansowych dla gospodarstw domowych	227
3.6. Podsumowanie	233
4. Narzędzia finansowe sprzyjające włączeniu finansowemu osób o niskich dochodach.	237
4.1. Specyfika narzędzi finansowych dla osób o niskich dochodach	237
4.2. Narzędzia depozytowe i płatnicze	249
4.3. Narzędzia kredytowo-pożyczkowe	264
4.3.1. Narzędzia przeznaczone na finansowanie potrzeb osobistych	264
4.3.2. Narzędzia przeznaczone na finansowanie działalności gospodarczej podejmowanej przez osoby o niskich dochodach	277
4.4. Narzędzia ubezpieczeniowe	282
4.5. Narzędzia inwestycyjne	285

